

Dosarul nr. 2ra-557/2021

prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (jud. I. Botezatu)

instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fujenco, L. Caraianu, A. Mironov)

ÎNCHEIERE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de
Primarul orașului Vulcănești, Victor Petrioglu și de către Cornel Costanda,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cornel Costanda
împotriva Primarului orașului Vulcănești, Victor Petrioglu cu privire la
recunoașterea acțiunilor pârâtului ca discriminare și hărțuire și repararea
prejudiciului moral cauzat prin discriminare,

împotriva deciziei din 09 noiembrie 2020 a Curții de Apel Comrat, prin care a
fost admis apelul declarat de Cornel Costanda, a fost casată hotărârea din 27
februarie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești și a fost emisă o nouă
hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 29 martie 2019 Cornel Costanda a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primarului orașului Vulcănești cu privire la recunoașterea acțiunilor
pârâtului ca discriminare și hărțuire și repararea prejudiciului moral cauzat prin
discriminare.

În motivarea acțiunii a indicat că, discriminarea include în sine o atitudine
nefavorabilă a unei persoane sau a unui grup de persoane în realizarea vreo-unui
oarecare drept din cauza unei caracteristici concret identificate -a unui indiciu
ocrotit la care diferența în atitudini este analizată în comparație cu faptul cum se
comportă, s-au comportat sau putut să se comporte cu persoane aflate într-o situație
analogică. Discriminarea nu este permisă atât în cauza unei situații când cu unele
persoane, sau cu un grup de persoane aflate într-o situație analogică, se comportă
diferit, cât și la situațiile când cu unele persoane, sau cu un grup de persoane aflate
în poziții diferite se comportă egal (CEDO, Thimmenos vs. Grecia, 6 aprilie 2000).

Prin decizia Consiliului orașenesc Vulcănești nr.1/7 din 09 iulie 2015 dînsul a
fost ales vice-primar la Primăria or. Vulcănești.

Pe parcursul a patru luni, în perioada martie - iunie 2018 în privința sa au fost
încălcate grav, atât drepturile constituționale, cât și cele de muncă, precum și

garanțiile și interesele, în calitate de persoana care exercită o funcție statală cu răspundere, ceea ce s-a exprimat în următoarele.

A susținut că, asupra sa un timp îndelungat s-a efectuat o presiune psihologică și fiziologică din partea angajatorului, Primarului Victor Petrioglu. Aceasta se exprima în crearea unui mediu ofensator, înjositor și ostil la locul de muncă.

În lunile martie și aprilie a anului 2018 într-o discuție privată, intimatul i-a comunicat că urmează să părăsească locul său de muncă prin cererea de demisie din propria inițiativă, fiindcă așa este situația în oraș, cu aluzia că la locul lui urmează a fi numit aliatul intimatului.

După un refuz repetat de a demisiona din propria inițiativă din partea intimatului au parvenit cerințe și mai insistente și vădite de a depune cerere de demisie benevol, în interesele lui însă, din momentul refuzului univoc acestuia, a parcurs la o presiune psihologică și fiziologică asupra sa, atât personal, cât și prin alți angajați ai primăriei, creând, prin toate metodele, relații ostile în colectiv, precum și utilizând atribuțiile sale administrative, ceea ce s-a exprimat prin următoarele:

S-au comis acțiuni cu caracter sistematic de presiune psihologică și violență fizică la locul de muncă din partea intimatului, fiind înjosit prin strigătele lui precum că: „Azi situația politică spune că trebuie de făcut așa, și situația aceasta este dictată de mine, întrucât sunt Primar! Decizia a fost luată nu doar de mine, aceasta fiind una comună și nu pot sacrifica echipa pentru tine! Nu mai ești vice-primar, nu mai ești aici!”

În rezultatul unei presiuni care a avut loc, a fost lipsit de condiții normale de muncă, fiind nevoit să se rețină la lucru până târziu. Aceasta, în cele din urmă, a condus spre o stare precară a sănătății cu aflarea în concediul medical. Tangențial, atmosfera nervoasă în care s-a aflat a influențat și asupra vieții sale private, în final căsnicia sa s-a destrămat.

În luna aprilie a simțit o înrăutățire bruscă a sănătății, și anume - dureri de cap și în regiunea inimii. După efectuarea unui control medical asupra stării sale de sănătate s-a aflat în concediul medical.

La 20 aprilie 2018, fiind în concediul medical la un tratament ambulatoriu, la rugămintea unui coleg de serviciu, a fost nevoit să intre la serviciu ca să transmită niște documente, însă deschizând biroul său nr. 10 a depistat absența pe ușă a unei tăblițe cu numele său și funcția deținută. În aceeași zi a comunicat despre aceasta angajatorului, însă ultimul a ignorat adresarea.

La 25 aprilie 2018, aflându-se în concediul medical a fost chemat de către intimat, chipurile pentru a discuta anumite chestiuni de serviciu. În cadrul discuției intimatul a întreprins încă o încercare de a-l constrânge să demisioneze, forțându-l de asemenea să transmită toate lucrurile aflate în biroul lui, împreună cu masa, fotoliu și calculator. După aceea, a fost supus unei înjosiri, ofense după care și lovituri din partea intimatului și administratorului Primăriei, intendentul Stamu V. care a fost prezent, fiind atras în cele din urmă, la o răspundere contravențională pentru acțiunile sale de către Procuratură, având loc o înjosire publică.

La 27 aprilie 2018, a înregistrat la inspectoratul de poliție o cerere în scopul atragerii persoanelor nominalizate la răspunderea penală.

În aceeași zi, a depus în adresa intimatului o solicitare de a fi formată o comisie pentru litigiile de muncă, întrucât de către angajator de o perioadă îndelungată de timp i se creează la locul de muncă o atmosferă nefavorabilă și umilitoare. Despre acest fapt a informat și consiliul orășenesc, precum și președintele comitetului sindical pe lângă primărie.

În locul asigurării condițiilor de muncă favorabile, cum prevede codul muncii, intimatul l-a lipsit de transportul de serviciu, a deconectat numărul de serviciu a telefonului mobil.

A invocat că aflându-se în concediul medical, în luna mai 2018 a fost telefonat de un angajat al companiei Orange și i-a comunicat că de la Primăria or. Vulcănești a parvenit cererea semnată de intimat cu solicitarea de a scoate numărul corporativ +373069619612 de la achitare a abonamentului, acest număr fiind înregistrat pe numele său.

În ședințele lucrative intimatul și-a permis în continuare de repetate ori și față de toți să-l înjosească și să-l batjocorească, precum și nemotivat să-l învinuiască în neîndeplinirea obligațiilor de serviciu, încercând să-l provoace și să-l scoată din echilibru, iar atunci când a fost nemulțumit de ofensările și aducea argumente de ce cuvintele lui sunt false și neîntemeiate, acesta îi chema pe colaboratorii de poliție.

La 28 mai 2018, revenind la serviciu din concediul medical a depistat lipsa fotoliului de birou „Atlant” de care s-a folosit. Pe acest caz, în aceeași zi el a depus în adresa intimatului o notă de serviciu în care a solicitat înlăturarea circumstanțelor depistate. Mai mult decât atât, la 28 mai, nu cu mult timp înainte de începerea ședinței de serviciu, din nou a fost ofensat de administratorul Primăriei cet. Stamu V. în anticamera primăriei, după ce, intrând la biroul intimatului, acesta în prezența colectivului a început să ridice la el vocea, spunându-i să se așeze într-un alt loc, fără ca să-i permită să ia loc la masa cu colectivul. În continuare, la ședința de dimineață, într-un mod calomniator în prezența colectivului l-a ponegriț, vorbind că el i-a propus de a lua parte la scheme corupte, cât și a spus că deținând funcția de jurist la fostul său loc de muncă la „Consumcoop”, chipurile într-un oarecare fel îi compromitea pe foștii săi colegi, spunând că despre aceasta i-a comunicat o persoană care l-a telefonat de pe un număr ascuns. În continuare, în prezența întregului colectiv l-a numit „clown”, după care i-a făcut o mustrare în formă orală, iar când membrii colectivului au părăsit biroul, din nou a început să-i aplice lovituri, după ce la data de 28 mai acesta a înregistrat o nouă cerere la Inspectoratul de poliție.

La 30 mai 2018 s-a adresat cu o cerere pe numele intimatului, prin care a solicitat să-i acorde concediul pentru anul 2018 în legătură cu tratamentul balneo-sanatorial, însă intimatul i-a comunicat că nu are de gând să-i acorde concediul, motivând că nu a solicitat includerea pentru orarul concediilor, și acum el în calitate de angajator va decide când va ieși în concediu.

Intrând în biroul secretarului primăriei la data de 31 mai 2018 pentru a înregistra câteva cereri, una fiind repetată pentru concediu și alta pe numele angajatorului său, secretara din nou i-a refuzat, spunându-i să se adreseze la primar, sau să trimită scrisorile recomandate prin poștă, comunicându-i că va primi de la el doar înscrisurile explicative care sunt solicitate de la ei de către primar.

A susținut că, din momentul ieșirii la serviciu la 28 mai 2018 din partea intimatului i-au fost create situații umilitoare. De câteva ori în fiecare zi intimatul intra la el în birou, unde, ușile fiind deschise, striga, ofensa, arunca bucăți de hârtie în față, impunându-l să scrie cerere de demisie din propria inițiativă.

După adresările sale multiple la poliție intimatul a început să manifeste o atitudine vădit ostilă față de el, prin ce i-a fost creată în continuare o atmosferă de umilință la locul de muncă, cu scopul de a-i leza onoarea și demnitatea și a-l impune să demisioneze din propria inițiativă.

A menționat că intimatul de patru ori a chemat neîntemeiat poliția la primărie, solicitând să fie tras la răspundere pentru: 1) curmarea ședinței din 28 mai 2018; 2) falsificarea actelor la 30 mai 2018; 3) îngrădirea efectuării primirii cetățenilor la 05 iunie 2018; 4) aflarea la serviciu în starea de ebrietate la 13 iunie 2018. În toate cele patru materiale intentate în privința sa, colaboratorii de poliție au încetat verificările în legătură cu lipsa cărorva încălcări.

În luna iunie intimatul a decis să-l lipsească de ultima posibilitate de ași exercită cu bună credință obligațiunile sale de muncă, luând în prezența sa rechizitele de birou și calculatorul, invocând că sunt necesare altor colaboratori ai Primăriei.

Înțelegând intimatul că presiunea psihologică și fizică nu are un efect dorit a decis să-l concedieze pentru abaterile disciplinare imaginare, emițând dispozițiile ilegale și neîntemeiate nr. 195 din 04 iunie 2018 și nr. 208 din 11 iunie 2018, care reprezintă obiectul prezentei cercetări judecătorești.

Intimatul a înțeles că dînsul are intenția de a contesta abaterile disciplinare și înțelegând absurditatea acestora și netemeinicia de drept, a găsit o metodă de înlăturare ilegală și anume prin Consiliul orășenesc ceea ce a obținut la 15 iunie 2018, unde Consiliul orășenesc Vulcănești examinând demersul Primarului nr. 716/6 din 07 iunie 2018 a luat decizia nr. 8/2 prin care l-a concediat din funcție din data de 18 iunie 2018.

Prin decizia din 26 decembrie 2018 a Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității privind constatarea discriminării manifestată prin hărțuire la locul de muncă pe criteriul de apartenență politică admisă de către dl Victor Petrioglu, primar al or. Vulcănești în privința viceprimarului Costanda C.M., în baza plângerii acestuia depuse de ultimul în luna iunie 2018.

Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității în decizia sa a reținut că petiționarul a fost supus unui comportament nedorit manifestat prin solicitări insistente din partea Primarului or. Vulcănești, Petrioglu V. Aceste insistențe au avut caracter de intimidare și au condus la crearea unui mediu ostil față de petiționar.

Decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității nu a fost contestată de intimat în ordinea administrativă ceea ce este apreciat ca o recunoaștere a vinovăției sale.

Este de părere că prin toate acțiunile menționate supra din partea intimatului în persoana Primarului Petrioglu V.N. în privința sa este discriminare însoțită de hărțuire cu utilizarea poziției sale de serviciu în scopul comiterii acțiunilor ce depășesc vădit drepturile și atribuțiile oferite de lege, ce se manifesta prin încălcarea

drepturilor și intereselor sale și este inadmisibil în conformitate cu Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012.

Prin acțiunile ilicite ale funcționarului public de stat i s-a cauzat un prejudiciu manifestat prin pătarea imaginii sale politice și a carierei politice, micșorarea încrederii față de potențialii aliați, crearea unui mediu ostil și a obstacolelor în exercitarea atribuțiilor de serviciu, comportamentul ofensator a Primarului Petrioglu V.N., care a fost urmat de un stres, insomnie și starea generală precară a sănătății sale psihice și fizice.

Anume din această cauză el a indicat o sumă atât de semnificativă a prejudiciului moral, unde prejudiciul moral cauzat îl apreciază în mărime de 48 salarii medii pe economie pentru patru ani de mandat în funcția de viceprimar or. Vulcănești la momentul adoptării hotărârii judecătorești, dar nu mai mică de 300000 de lei.

Prin hotărârea din 27 februarie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești a fost respinsă acțiunea depusă de Cornel Costanda ca fiind neîntemeiată.

La 18 martie 2020, Cornel Costanda a depus o apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe și la 25 mai 2020 a depus apel motivat, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 27 februarie 2020 cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 09 noiembrie 2020 a Curții de Apel Comrat a fost admis apelul declarat de Cornel Costanda, a fost casată hotărârea Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 27 februarie 2020 și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii prin care a fost încasată de la Primarul or. Vulcănești, Victor Petrioglu în beneficiul lui Cornel Costanda suma de 3000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 2, 12 alin. (1), 15 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012, art. 65, 66 din Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21 decembrie 2012 și a stabilit că împrejurările descrise la adoptarea deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității cu nr. 121/18 din 26 decembrie 2018 s-a constatat fapta de discriminarea reclamantului Cornel Costanda pe criteriu de apartenență politică pe sub formă de hărțuire în câmpul muncii, admisă de către dl V. Petrioglu, primar al or. Vulcănești.

Dat fiind faptul că, discriminarea reclamantului Cornel Costanda a fost constatată prin decizia definitivă și irevocabilă a Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității cu nr. 121/18 din 26 decembrie 2018, Colegiul instanței de apel a ajuns la concluzia respingerii cerinței lui Cornel Costanda cu privire la constatarea faptei de discriminare sub formă de hărțuire.

Totodată, aplicând prevederile art. 5 lit. d), 18 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012, art. 2036 alin. (1), 2037 alin. (1), (2) Codul civil a stabilit instanța de apel că însăși faptul de discriminare pe criteriu de apartenență politică sub formă de hărțuire la locul de muncă deja este o situație de stres și presupune aplicarea traumelor psihologice reclamantului. Astfel, repararea prejudiciului moral servește un mijloc de restabilire a echității sociale,

motiv din care instanța de apel conducându-se de principiile unei compensări rezonabile și echitabile a prejudiciului moral a ajuns la concluzia de a admite parțial pretenția reclamantului cu privire la repararea prejudiciului moral și a încasat de la Primarul or. Vulcănești, Victor Petrioglu în beneficiul lui Cornel Costanda suma de 3000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

La 15 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Primarul or. Vulcănești, Victor Petrioglu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece la emiterea deciziei a fost interpretat greșit legea.

Instanța de apel nu a motivat decizia în partea existenței discriminării bazate pe criteriul apartenenței politice, cu atât mai mult că reclamantul la 21 august 2019 a recunoscut că nu aparține niciunui partid politic în timpul activității sale la Primăria or. Vulcănești ar fi aderat la vreun partid politic.

La 16 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Cornel Costanda a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii acțiunii cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel soluționând chestiunea despăgubirii pentru prejudiciul moral a redus în mod semnificativ quantumul daunelor morale solicitate, s-a limitat de a se referi numai la principiile generale de stabilire a quantumului despăgubirii pentru prejudiciul moral, încălcând în același timp cerințele art. 130 CPC, nu a argumentat instanța de apel de ce suma de 3000 de lei este o compensație suficientă pentru suferințele morale cauzate, nu a precizat care circumstanțe specifice cauzei au servit ca bază pentru o reducere semnificativă a quantumului despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat prin discriminare.

Prin notificarea din 02 martie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 15 martie 2021, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Primarul or. Vulcănești, Victor Petrioglu.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că, decizia Curții de Apel Comrat din 09 noiembrie 2020 a fost expediată părților la 09 decembrie 2020, care a fost recepționată de Cornel Costanda la 17 decembrie 2020 și de către Primarul or. Vulcănești, Victor Petrioglu la 14 decembrie 2020, fapt confirmat prin semnăturile acestora pe avizele de recepție a scrisorii.

Astfel, recursurile declarate la 15 decembrie 2020 de către Primarul or. Vulcănești, Victor Petrioglu și la 16 februarie 2021 de către Cornel Costanda sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Primarul or. Vulcănești, Victor Petrioglu și de către Cornel Costanda, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursurilor, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Primarul or. Vulcănești, Victor Petrioglu și de către Cornel Costanda, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Primarul orașului Vulcănești, Victor Petrioglu și de către Cornel Costanda se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru